

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Υπό την εποπτεία του ΥΠ.Π.Ο.Α.

STABAT MATER

Σοπράνο: **ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΕΝΟΣ** Μέτζο σοπράνο: **RACHEL FRENKEL**

Τενόρος: **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ** Μπάσος: **ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ**

Βιολοντσέλο: **ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΑΪΤΗΣ** Διεύθυνση ορχήστρας: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΥΣΠΟΥΡΙΚΑΣ**

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗΣ

ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

Διδασκαλία: **HAJRULLAH SYLA**

ΜΙΚΤΗ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διδασκαλία: **ΜΑΙΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2023

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (Μ1)

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού
Η Κ.Ο.Θ. επιχορηγείται και
εποπτεύεται από το ΥΠ.ΠΟ.Α.

ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Υπό την εποπτεία του ΥΠ.ΠΟ.Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Σίμος Παπάνας

ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ Κ.Ο.Θ.

Χρυσή Γκαρίπη

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Στάθης Γεωργιάδης

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αντώνιος Κωσταντινίδης

ΜΕΛΗ

Παναγιώτης Διαμαντής
Σωτηρία Γκιουλέκα
Μαριλένα Λιακοπούλου

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Μαρία Νιμπί (Γραμματεία)
Μανώλης Αδάμος (Λογιστήριο)
Έλενα Παράσχου (Ταμείο)
Πέτρος Γιάντσης (φροντιστής)
Νίκος Κυριακού (Υπεύθυνος
Marketing & Επικοινωνίας)
Φίλιππος Χατζησίμου (Υπεύθυνος
Υλοποίησης Καλλιτεχνικού Προγραμματισμού)
Γιώργος Νιμπίς (Φροντιστής)
Μίνα Παπακωνσταντίνου (Συνεργάτιδα Διεύθυνσης)
Θεοδώρα Καραμανίδου (Μουσική
βιβλιοθήκη-αρχείο)
Έφη Τερζή (Λογιστήριο)
Όλγα Αϊλαρούδη (Γραμματεία)
Νικηφόρος Κάκογλου (Κλητήρας)
Κατερίνα Νούλιου (Λογιστήριο)
Μαρία Πάσχου (Γραφείο Τύπου)

Επιμέλεια εντύπου-κείμενα

Νίκος Κυριακού

Γραφιστική επιμέλεια
kitchen.was

Εκτύπωση εντύπου
Άρια

www.tssog.gr

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Γεωργία Καραντώνη (Εκπαιδευτικά
προγράμματα & κοινωνικές δράσεις)

Αγγελική Κουρουκλίδου
(Συνεργάτιδα υλοποίησης καλλιτεχνικού
προγραμματισμού)

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ

*Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας
επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα.
Η είσοδος επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω.
Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η
φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση κατά τη
διάρκεια της συναυλίας.

G. ROSSINI: STABAT MATER

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ
12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2023 ΩΡΑ 21:00

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΙΘΟΥΣΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (Μ1)

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σοπράνο: **ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΕΝΟΣ**
Μέτζο Σοπράνο: **RACHEL FRENKEL**
Τενόρος: **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ**
Μπάσος: **ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ**
Βιολοντσέλο: **ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΑΪΤΗΣ**
Διεύθυνση ορχήστρας: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΥΣΠΟΥΡΙΚΑΣ**

ΧΩΡΩΔΙΑ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗΣ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

Διδασκαλία: **HAJRULLAH SYLA**

ΜΙΚΤΗ ΧΩΡΩΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διδασκαλία: **ΜΑΙΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ**

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Χρήστος Χατζής (1953):

Confessional, για βιολοντσέλο και ορχήστρα ..... 18'

Τζοακίνο Ροσσίνι (1792-1868):

Stabat Mater ..... 62'

- I) Stabat Mater dolorosa ..... (χορωδία και 4 σολίστες)
- II) Cujus animam ..... (τενόρος)
- III) Quis est homo ..... (σοπράνο και μέτζο σοπράνο)
- IV) Pro peccatis ..... (μπάσος)
- V) Eja, Mater ..... (ρετσιτατίβο μπάσου και χορωδία)
- VI) Sancta Mater ..... (4 σολίστες)
- VII) Fac ut portem ..... (μέτζο σοπράνο)
- VIII) Inflammatus ..... (σοπράνο και χορωδία)
- IX) Quando corpus morietur ..... (χορωδία και 4 σολίστες)
- X) In sempiterna saecula. Amen .... (χορωδία)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΣ (1953): Confessional, για τσέλο και ορχήστρα (1997)

Το *Confessional* βασίζεται στον ύμνο «Τον Νυμφώνα Σου βλέπω Σωτήρ μου, κεκοσμημένον, και ένδυμα ουκ έχω ίνα εισέλθω εν αυτώ...» που ψάλλεται στις Ελληνορθόδοξες Εκκλησίες την παραμονή της Κυριακής των Βαΐων. Ο ύμνος παρουσιάζεται δύο φορές στο σύνολό του, αρχικά από το τσέλο και επανεμφανίζεται με διάφορες μορφές σε όλη τη διάρκεια της σύνθεσης. Ενώ το ενδιάμεσο και μελωδικό περιεχόμενο αυτού του ύμνου και η συνεχής μεταμόρφωσή του αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού μελωδικού και αρμονικού υλικού, είναι το κυριολεκτικό και μεταφορικό περιεχόμενο του κειμένου που υπήρξε η κινητήρια δύναμη για την εξέλιξη αυτής της σύνθεσης. Ο σολίστ οδηγεί την ορχήστρα μακριά από τη σταθερότητα του οικείου περιβάλλοντος, που συμβολίζεται από τον ύμνο και τον το υποστηρικτικό του ισοκράτημα, προς μια περιπέτεια γεμάτη απροσδόκητες στροφές. Η πρωτότυπη γλώσσα του ύμνου - η μουσική του γλώσσα, δηλαδή - μεταφράζεται και τροποποιείται συνεχώς για να αποδώσει το νόημα, αλλά και να αποκτήσει νόημα μέσα στο έργο, μέσα από τα προσφάτως ανακαλυφθέντα και όλο και πιο παράξενα ηχητικά τοπία, καθώς ο ταξιδιώτης σολίστ και η ορχήστρα απομακρύνονται συνεχώς από την εστία τους. Ταυτόχρονα ο ύμνος λειτουργεί σαν πυξίδα, μια εσωτερική φωνή, που δείχνει πάντα το δρόμο της επιστροφής. Το ίδιο το ταξίδι είναι γεμάτο αντιφάσεις. Υπάρχει υπερβατικότητα και κοινοτοπία, ώθηση προς τα εμπρός και νοσταλγία (ιδιαίτερα στο σημείο όπου ο ύμνος μεταμορφώνεται στο γνωστό θέμα από την 'Τρίτη Συμφωνία' του Μπραμς), πολυπλοκότητα και απόλυτη απλότητα, συνήθως μάλιστα όλα αυτά σε απόσταση λίγων μέτρων μεταξύ τους. Το βαθύτερο νόημα του κειμένου, η ικανότητα να βλέπεις, να αισθάνεσαι και να επιθυμείς την υπέρβαση αντιπαράτιθεται με την αίσθηση ανικανότητας της συνειδητοποίησης μιας τέτοιας υψηλής επιδίωξης, δίνοντας στο σώμα της σύνθεσης την απαραίτητη ψυχολογική αλήθεια, η οποία με τα χρόνια έχει γίνει το μόνο μέσο καθιέρωσης μίας μουσικής συνέχειας στα έργα μου. Αυτή η περιχαράκωση μεταξύ των αντιθέσεων φτάνει στο αποκορύφωμά της στο τέλος του έργου. Ο σολίστ

του βιολοντσέλου και κάποια άλλα σόλο όργανα της ορχήστρας κυριολεκτικά πετούν πάνω από μια μακρά και αργή στο στυλ της φούγκας έκθεση του ύμνου από τα έγχορδα, μέσα από ανεξάρτητους ρυθμικούς και μελωδικούς σχηματισμούς. Η ένταση τελικά λύνεται από το σολίστα που κυριολεκτικά «παγώνει» την ορχήστρα σε ένα σημείο όπου θα εμφανιζόταν η καντέντσα, σε ένα κοντσέρτο που θα εξελισσόταν σύμφωνα με τους κανόνες. Αντί για καντέντσα, ο σολίστ επαναφέρει παραιτούμενος την πρώτη φράση του ύμνου, χωρίς το συνοδευτικό ισοκράτημα αυτή τη φορά. Η ασφάλεια και η σταθερότητα του ισοκρατήματος, το δόγμα ή η ραχοκοκαλιά ενός συγκεκριμένου συστήματος πεποιθήσεων, έχει πλέον εγκαταλειφθεί προς όφελος της προσωπικής κοινωνίας και των περιορισμών και της ταπεινοφροσύνης που τη συνοδεύουν. Η επαναφορά του ύμνου από το σολίστα δεν είναι πια ένα *Πιστεύω* όπως στην αρχή. Είναι μία εξομολόγηση, τραγουδώντας τους στίχους «Τον νυμφώνα σου βλέπω, Σωτήρ μου...» χωρίς τα κατάλληλα άμφια για να ολοκληρωθεί το μουσικό εγχείρημα.

Χρήστος Χατζής
Μετάφραση: Νίκος Κυριακού

*Τον νυμφώνα Σου βλέπω, Σωτήρ μου,
κεκοσμημένον και ένδυμα ουκ έχω, ίνα
εισέλθω εν αυτώ.*

*Λάμπρυνόν μου την στολήν της ψυχής,
Φωτοδότα, και σώσον με.*

GIOACHINO ROSSINI (1792-1868): Stabat Mater

- I. *Stabat Mater dolorosa*
- II. *Cujus animam*
- III. *Quis est homo*
- IV. *Pro peccatis*
- V. *Eja, Mater*
- VI. *Sancta Mater*
- VII. *Fac ut portem*
- VIII. *Inflammatum*
- IX. *Quando corpus morietur*
- X. *In sempiterna saecula. Amen*

Το 'Stabat Mater' είναι ένας ύμνος της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, που ψάλλεται κατά την εορτή της Παναγίας των Πόνων (15 Σεπτεμβρίου) και την Μεγάλη Παρασκευή, καθώς αναφέρεται στο θρήνο της Παρθένου μπροστά στον Εσταυρωμένο. Πολλοί σπουδαίοι συνθέτες έχουν γράψει έργα πάνω σε αυτόν τον ύμνο, με την εκδοχή του Ροσσίνι να είναι πιο κοσμική από τα ειωθότα για ένα θρησκευτικό έργο, γεγονός πάντως που διόλου δεν μετρίασε τον ενθουσιασμό με τον οποίο υποδέχτηκε το κοινό το έργο. Ο συνθέτης ξεκίνησε να το γράφει το 1831 όμως χρειάστηκε μία ολόκληρη δεκαετία για να το ολοκληρώσει.

Η ανάθεση του έργου έγινε κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού του συνθέτη στην Ισπανία παρέα με τον τραπεζίτη και φίλο του, Alexandre Aguado, ιδιοκτήτη του Château Margaux. Εκεί βρέθηκαν με τον κληρικό και κυβερνητικό σύμβουλο Fernández Varela, που ζήτησε από τον Ροσσίνι να γράψει ένα έργο πάνω στο κείμενο του 'Stabat Mater'. Ο συνθέτης ξεκίνησε πράγματι να το γράφει, όμως διάφορα προβλήματα υγείας μετά την επιστροφή του στο Παρίσι τον ανάγκασαν (ή σύμφωνα με μία άλλη εκδοχή του έδωσαν το άλλοθι) να το παρατήσει, έχοντας ολοκληρώσει έξι από τα δέκα συνολικά μέρη.

Μετά τις επίμονες πιέσεις του Βαρέλα να του παραδώσει το έργο, ο Ροσσίνι ανέθεσε μουσικά στο συνάδελφό του Τζοβάννι Ταντολίνι την ολοκλήρωση των υπόλοιπων τεσσάρων μερών και το παρέδωσε ως δικό του. Μετά τον θάνατο του Βαρέλα, το χειρόγραφο, με το όνομα του Ροσσίνι, κατέληξε στα χέρια του Γάλλου εκδότη

Αντουάν Ωλανιέ. Μόλις ο Ροσσίνι το έμαθε, αποκέρυξε τη συγκεκριμένη εκδοχή ενημερώνοντας τον εκδότη για τη συνδρομή του Ταντολίνι, όμως αυτός αποφάσισε παρόλα αυτά να παιχτεί το έργο στο Παρίσι, μόνο με τα έξι «αυθεντικά» μέρη. Τελικά ο Ροσσίνι έγραψε τέσσερα δικά του μέρη και παρέδωσε το ολοκληρωμένο από αυτόν πλέον 'Stabat Mater' σε έναν άλλο εκδότη, τον Εζέν Τρουπενά. Η δικαστική διαμάχη ανάμεσα στους δύο εκδότες τελείωσε με νικητή τον Τρουπενά και η πρεμιέρα του ολοκληρωμένου από τον Ροσσίνι έργου έγινε στις 7 Ιανουαρίου 1842 από το Ιταλικό Θέατρο του Παρισιού που αγόρασε τα δικαιώματα.

Ο κόσμος αντέδρασε με ενθουσιασμό καλώντας το συνθέτη στη σκηνή για να τον αποθεώσει ζητώντας να επαναληφθούν τρία από τα μέρη που παίχτηκαν. Η φήμη του έργου έφτασε γρήγορα και στην Ιταλία, όπου θα γινόταν στην Μπολόνια η ιταλική του πρεμιέρα, με αποτέλεσμα να περιμένουν έξω από τη γενική πρόβα 500 άτομα τον Ροσσίνι, για να τον συνοδεύσουν σπíti του με επευφημίες, ενώ μετά την πρεμιέρα του μαζεύτηκε πλήθος κόσμου κάτω από την οικία του για να τον αποθεώσει, αφού δεν είχε τολμήσει ο συνθέτης να παραβρεθεί στη συναυλία.

Νίκος Κυριακού

Ελένη Καλένος

ΣΟΠΡΑΝΟ

Διεθνώς αναγνωρισμένη σοπράνο, η Ελένη Καλένος αποσπά το θαυμασμό των κριτικών και του κοινού για την καθαρότητα και τη θερμότητα της φωνής της καθώς και την υποκριτική της δεινότητα.

Με ρεπερτόριο από την εποχή του Μπαρόκ μέχρι και τη σύγχρονη μουσική, έχει ερμηνεύσει πάνω από 30 οπερατικούς ρόλους: Cio-Cio San "Madama Butterfly", Tosca, Mimi "La Bohème", Suor Angelica, Giorgetta "Il Tabarro", Liu "Turandot", Santuzza "Cavalleria Rusticana", Nedda "I Pagliacci", Rosalinda "H Nuxterída", Hanna "Die lustige Witwe", Contessa "Le Nozze di Figaro", Donna Anna και Elvira "Don Giovanni", Pamina "Die Zauberflöte", Antonia "Les Contes D'Hoffmann", Desdemona "Otello", Micæla "Carmen". Μόλις ερμηνεύσει την Desdemona ("Otello"-Verdi) με την Maryland Lyric Opera και τον μαέστρο Phillipe Auguin. Την περασμένη σαιζόν παρουσίασε: Tosca (Opera Santa

Barbara), Liu (Evansville Philharmonic Orchestra) και Giulietta ("Giulietta e Romeo", Teatro Grattacielo - Φεστιβάλ της Νέας Υόρκης). Το 2021 ερμηνεύσει την Crise Bozzari στην παγκόσμια πρεμιέρα του "Marco Bozzari" (Ν.Τζανή Ματαξά - Athens Philharmonia). Επίσης, συμμετείχε στους "Επτά Θανάτους της Μαρίας Κάλλας" (Μαρίνα Αμπράμοβιτς - Εθνική Λυρική Σκηνή). Το 2017 έπλεσε την Saida στην παγκόσμια πρεμιέρα "Schönerland" με θέμα τους πρόσφυγες στο Βισμπάντεν της Γερμανίας.

Το ρεπερτόριο της στο ορατόριο είναι εξίσου πλούσιο: Verdi - "Requiem", Brahms - "Γερμανικό Ρέκβιεμ", Beethoven - "Ενάτη συμφωνία" και "Misa Solemnis", Handel - "Θεοδώρα", Mahler - "Δεύτερη συμφωνία", Rachmaninov - "Οι Καμπάνες", Samuel Barber - "Knoxville: Summer of 1915" κ.α.

Έχει συνεργαστεί με όπερες, συμφωνικές ορχήστρες και φεστιβάλ όπως: Palm Beach Opera, Glyndebourne (U.K), Staatstheater Wiesbaden, Zomeropera, Austin Opera, Tulsa Opera, Sarasota Opera, Opera Santa Barbara, Mississippi Opera, Opera Idaho, Opera Delaware, Shreveport Opera, Odyssey Opera, Lancaster Symphony, Mid America Productions (Avery Fisher Hall/Lincoln Center), Utah Festival Opera, Annapolis Opera, Madison Opera, Charlottesville Opera, Glimmerglass, Phoenicia Festival, Evansville Philharmonic Orchestra, Teatro Grattacielo - Festival of New York, Εθνική Λυρική Σκηνή, Φεστιβάλ Επταπυργίου, Κρατική Ορχήστρα Αθηνών και Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης.

Έχει κερδίσει πολλαπλά βραβεία κι έχει βρεθεί στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος κριτικών διεθνών εντύπων.

Οι ηχογραφήσεις της περιλαμβάνουν την όπερα Zanetto του Mascagni (Odyssey Opera στην Βοστώνη) και τα "Μοιρολόγια" του George Tsontakis με την KOCH International Classics και τη Συμφωνική του Ωλμπανυ της Νέας Υόρκης.

Αποφοίτησε με δίπλωμα στο βιολοντσέλο από το δημοτικό ωδείο της γενετικής της Θεσσαλονίκης και με δίπλωμα μονωδίας από το Εθνικό Ωδείο Αθηνών. Πήρε το δίπλωμα masters στην φωνητική από το Queens College της Νέας Υόρκης, και υπήρξε υπότροφος του Opera Institute του Πανεπιστημίου της Βοστώνης.

Rachel Frenkel

ΜΕΤΖΟ ΣΟΠΡΑΝΟ

Η μέτζο σοπράνο Rachel Frenkel είναι περιζήτητη στις διεθνείς σκηνές όπερας και στις αίθουσες συναυλιών. Ερμηνεύσει το ρόλο με τον οποίο έχει ταυτιστεί, της Cherubino από τους 'Γάμους του Φίγκαρο' στην Κρατική Όπερα της Βαυαρίας στο Μόναχο, υπό τη διεύθυνση του Ivor Bolton, με τη Φιλαρμονική του Λος Άντζελες, υπό τη διεύθυνση του Gustavo Dudamel, στο Διεθνές Φεστιβάλ του Εδιμβούργου και στο Mostly Mozart Festival New York με την Ορχήστρα του Φεστιβάλ Βουδαπέστης και τον Iván Fischer, στην Κρατική Όπερα της Βιέννης και στη Lyric Opera του Σικάγο.

Επίσης, έχει ερμηνεύσει Dorabella από το 'Ετσι κάνουν όλες' στη Semperoper της Δρέσδης, Dryade και Idamante από τον 'Ιδομενέα' στο Baden-Baden festspiele, Idamante στην Όπερα της Λιλ, υπό τη διεύθυνση της Emmanuelle Haïm, Ramiro στην 'Ψευτοκνπούρο', υπό τη διεύθυνση του Robin Ticciati στο Φεστιβάλ του Glyndebourne, Rosina στον 'Κουρέα της Σεβίλλης' στην Κρατική Όπερα του Βερολίνου, υπό τον Daniel Barenboim και στη Semperoper της Δρέσδης. Στην Κρατική Όπερα της Βιέννης τραγούδησε επίσης Rosina και Angelina από τη 'Σταχτοπούτα', Fenena από τον 'Ναβουχοδονόσωρ', Stephano από το 'Ρωμαιοί και Ιουλιέτα', Komronist από την 'Αριάδνη στη Νάξο', Siébel από τον 'Φάουστ' και Ruggiero από την 'Άλτσινα', υπό τη διεύθυνση του Marc Minkowski και, πιο πρόσφατα, τη Lea στην παγκόσμια πρεμιέρα του 'Die Weiden' του Johannes Maria Staud, αλλά και Idamante.

Σε συμφωνικό επίπεδο, τραγούδησε το 'Magnificat' του Μπαχ με τη Φιλαρμονική του Βερολίνου, υπό τη διεύθυνση του Ton Koopman, το 'Stabat Mater' του Βιβάλντι με την Καμεράτα του Σάλτσμπουργκ, την 'Jeremiah Symphony' του Μπερνστάιν με τη Συμφωνική Ορχήστρα του ΝΗΚ Tokyo και με την Tonhalle-Gesellschaft της Ζυρίχης, το 'Petite messe solennelle' του Ροσσίνι με τη Ραδιοφωνική Χορωδία της Φλαμανδίας και τον Hervé Niquet στο Concertgebouw του Άμστερνταμ, το 'Ρέκβιεμ' του Μότσαρτ με την Borusan Φιλαρμονική Ορχήστρα της Κωνσταντινούπολης, τα 'Rückert Lieder' του Μάλερ με τη Συμφωνική Ορχήστρα Japan Century της Οζάκα, το 'Stabat Mater' του Ροσσίνι και την 'Αριάδνη στη Νάξο' του Χάυντν με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Ιερουσαλήμ και Malika στην 'Lakmé' του Ντελίμπ με την BR Rundfunkorchester του Μονάχου.

Η Rachel Frenkel αποφοίτησε από τη Σχολή Μουσικής

Buchmann-Mehta στο Τελ Αβίβ και συμμετείχε στο Πρόγραμμα Νέων Καλλιτεχνών της Νέας Ισραηλινής Όπερας. Αργότερα σπούδασε στο ιδιωτικό στούντιο της σοπράνο Abbie Furmansky στο Βερολίνο. Είναι κάτοχος υποτροφιών από το Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ και το The America-Israel Sharet Artists Foundation, καθώς και βραβευμένη στο διαγωνισμό Neue Stimmen.

Κωνσταντίνος Κληρονόμος

ΤΕΝΟΡΟΣ

Ο τενόρος Κωνσταντίνος Κληρονόμος αποφοίτησε από το ωδείο Atheneum (μονωδία, τάξη Χριστίνας Γιαννακοπούλου) και ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο πανεπιστήμιο Mozarteum στο Σάλτσμπουργκ (τάξη των Barbara Bonney,

J. Wallnig και E. Gramss), ως υπότροφος του σώματιού υποτροφιών Μαρία Κάλλας (υποτροφία Χρήστος Λαμπράκης) και του ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης.

Έχει συνεργαστεί μεταξύ άλλων με την Εθνική Λυρική Σκηνή, το Theater Bremen, Gerhart-Hauptmann-Theater Görlitz-Zittau, Stadttheater Pforzheim, Theater für Niedersachsen, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, το Φεστιβάλ Αθηνών, Festival Kvarner, το Φεστιβάλ Αιγαίου, το Φεστιβάλ Επταπυργίου και με ορχήστρες όπως Deutsche Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz, Moravian Philharmonic, Κ.Ο.Θ., Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής της ΕΡΤ, το οργανικό σύνολο μπαρόκ μουσικής Latinitas Nostra κ.α.

Έχει αποσπάσει θετικές κριτικές για το τίμηρο της φωνής του, το προσεγμένο του τραγούδι, το υποκριτικό του ταλέντο και την πληθωρική σκηνική του παρουσία ερμηνεύοντας γνωστούς ρόλους του ρεπερτορίου.

Η δισκογραφία του περιλαμβάνει τα έργα «Κυριακές μες το χειμώνα» σε σύνθεση Δ. Μαράμη και ποίηση Κ.Γ. Καρυωτάκη, Μ. Πολυδούρη, Ν. Λαπαθιώτη, Μ. Παπανικολάου και Τ. Άγρα, «Σκηνές από βουβή ταινία» σε σύνθεση Δ. Μαράμη και ποίηση του Σ. Τριβιζά, καθώς και τη συμμετοχή στο έργο «Amor Oscuro», σύνθεση του Δ. Μαράμη και ποίηση του F.G. Lorca, με τον Μ. Φραγκούλη. Έχει επίσης ηχογραφήσει για την Vienna Modern Masters, με την Φιλαρμονική της Μοραβίας, τον ρόλο του Οράτιου στον «Άμλετ» του Γ. Σαίξπηρ σε σύνθεση της Ν. Van de Vate.

Χριστόφορος Σταμπόγλης

ΒΑΘΥΦΩΝΟΣ

Ο βαθύφωνος Χριστόφορος Σταμπόγλης έχει εμφανιστεί στα μεγαλύτερα λυρικά θέατρα του κόσμου (Μετροπόλιταν Όπερα της Νέας Υόρκης, Βασιλική Όπερα του Λονδίνου Κόβεντ Γκάρντεν, Τεάτρο Ρεάλ της Μαδρίτης, Grand Théâtre de Genève, Glyndebourne Opera Festival, Bayerische Staatsoper κλπ). Στη μουσική και τεχνική του διαιμόρφωση,

σημαντικό ρόλο έπαιξαν οι “Υποτροφίες Μαρία Κάλλας” που τον στήριξαν στις σπουδές του, οι αείμνηστοι Χρ. Λαμπράκης και Κώστας Πασχάλης και τέλος ο μεγάλος Έλληνας βαθύφωνος Δ. Καβράκος με τον οποίο μελετά έως σήμερα. Θεωρεί τον εαυτό του καλλιτεχνικό θρέμμα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, όπου έκανε τα πρώτα σημαντικά του βήματα και του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, όπου είχε την τύχη να συνεργαστεί με μεγάλους καλλιτέχνες. Έχει επίσης συμπράξει πολλές φορές με την Κ.Ο.Α. και την Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία της ΕΡΤ καθώς και την Κ.Ο.Θ..

Έχει δώσει πολλά προσωπικά ρεσιτάλ καθώς και συναυλίες θρησκευτικής μουσικής. Το ρεπερτόριό του ξεπερνά τους 100 ρόλους και έχει ηχογραφήσει για την EMI Classics, Bongionanni, Rossini Opera Festival καθώς και την LYRA. Πρόσφατα κυκλοφόρησε σε μορφή DVD η νέα παραγωγή του “Κουρέα της Σεβίλλης” του Glyndebourne Festival όπου ερμηνεύει τον ρόλο του Don Basilio.

Βασίλης Σαΐτης

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΟ

Ο Βασίλης Σαΐτης κατέχει, από το 2002, τη θέση του Α' Κορυφαίου στα βιολοντσέλα της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Ως σολίστ εμφανίζεται τακτικά με τις σημαντικότερες ελληνικές ορχήστρες. Έχει δώσει ρεσιτάλ και έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμες συναυλίες μουσικής δωματίου στην Ελλάδα, την Αγγλία, τη Γαλλία, την Ολλανδία και την Τουρκία.

Είναι μέλος του dissonArt ensemble, ενός συνόλου που ειδικεύεται στην παρουσίαση της μουσικής δημιουργίας του 20ου και 21ου αιώνα. Το σύνολο έχει εμφανιστεί σε Ελλάδα, Κύπρο, Αυστρία, Ιταλία, Δανία, Ελβετία, Ισπανία, Γερμανία και έχει ηχογραφήσει για το γερμανικό κρατικό ραδιόφωνο της WDR.

Από το 2014 διδάσκει κάθε καλοκαίρι στο Φεστιβάλ Πηλίου, όπου συμμετέχει επίσης σε συναυλίες με κεντρικό άξονα το βιολοντσέλο, ως μέλος του κουαρτέτου βιολοντσέλων, του Cello Ensemble και άλλων συνόλων μουσικής δωματίου. Έχει διδάξει σε masterclass στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (2014 και 2015).

Για πέντε χρόνια (1995-1999) ο Βασίλης Σαΐτης εκπροσώπησε, κατόπιν πανευρωπαϊκού διαγωνισμού, την Ελλάδα στην Ορχήστρα Νέων Ευρωπαϊκής Ένωσης, την τελευταία χρονιά ως α' κορυφαίος. Ως μέλος της Ο.Ν.Ε.Ε. συνεργάστηκε με κορυφαίους διευθυντές ορχήστρας, όπως οι Bernard Haitink, Sir Colin Davis, Vladimir Ashkenazy κ.ά. και έπαιξε σε ιστορικές αίθουσες όπως οι Cité de la Musique στο Παρίσι, Φιλαρμονική στο Βερολίνο, Royal Albert Hall στο Λονδίνο (στο διεθνές φεστιβάλ Prom Concerts που μεταδίδεται ζωντανά από το BBC) κ.ά.

Σπούδασε τσέλο με τους David Strange και Colin Carr στη Βασιλική Ακαδημία του Λονδίνου αποκτώντας τα πτυχία Bachelor of Music (2000) και Master of Music (2003) με υποτροφία του συλλόγου ‘Φίλοι της Μουσικής’. Το 1996 πήρε το Δίπλωμα Τσέλου από το Δ. Ω. Λάρισας.

Γιάννης Πουσπουρίκας

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

των οποίων: *Le nozze di Figaro*, *Don Giovanni*, *Idomeneo*, *Rusalka*, *Carmen*, *Nabucco*, *Aida* κτλ., καθώς και μοντέρνα κομμάτια όπως *Peter Grimes*, *Candide*, *l'Amour des trois oranges*, *Mahagonny*, *Elektra* και πολλά ακόμη.

Ως φιλοξενούμενος μαέστρος έχει προσκληθεί να διευθύνει τη Συμφωνική Ορχήστρα της Μαδρίτης (Teatro Real), τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Μόντε Κάρλο, την Orchestre de la Suisse Romande, και σε αίθουσες όπως το Teatro de la Maestranza της Σεβίλλης (Προκόφιεφ), τα Opera Houses της Βουδαπέστης, του Μανχάιμ και της Νίκαιας, την Orchestre de la Radio Suisse Italienne (*Η Ιεροτελεστία της Άνοιξης*), την Ορχήστρα του Μπραουνσβίγκ (*5η Συμφωνία του Τσαϊκόφσκι*, *1η Συμφωνία του Μάλερ*, *Wesendonck Lieder* του Βάγκνερ, *Συμφωνία του Φάουστ του Λιστ*), τη Συμφωνική Ορχήστρα του Βούπερταλ, τη Ραδιοφωνική Ορχήστρα του Δουβλίνου, την Ορχήστρα Δωματίου της Γενεύης, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Κωσταντζας (*Το Πουλί της Φωτιάς*), τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Στρασβούργου (*8η Συμφωνία του Ντβόρζακ*) και άλλες.

Το 2010, έχοντας αντικαταστήσει τον Jesus Lopez-Cobos στην Opéra National de Paris, για το έργο Τα Παραμύθια του Χόφμαν, ο Γιάννης Πουσπουρίκας διηύθυνε, αμέσως μετά, το έργο *Le Loup* του Ανρί Ντυτιγιέ, παρουσία του συνθέτη. Αμέσως προσλήφθηκε για να αντικαταστήσει τον Fabio Luisi στο έργο *King Lear* του Ράιμαν.

Από την παραγωγή εκείνη και μετά, ο Γιάννης Πουσπουρίκας προσκαλείται σταθερά κάθε σεζόν από την Όπερα των Παρισίων. Αυτό το διάστημα είναι Βοηθός Μαέστρος στο Theater Erfurt στη Γερμανία και Αρχιμουσικός στο Theater Orchestre Biel Solothurn στην Ελβετία. Ο Γιάννης Πουσπουρίκας καλλιεργεί μία ιδιαίτερη σχέση με την Κ.Ο.Θ., καθώς πρόκειται για την τέταρτη τους πλέον συνεργασία τα τελευταία χρόνια.

Γεννημένος στη Μασσαλία, από Έλληνα πατέρα και Αργεντινή μητέρα, ο Γιάννης Πουσπουρίκας άφησε τη γενέτειρά του για να σπουδάσει στο Ανώτατο Ωδείο της Γενεύης και αργότερα στην Όπερα της Ζυρίχης, όπου έλαβε το Α' βραβείο στη διεύθυνση ορχήστρας.

Αμέσως μετά διορίστηκε ως βοηθός μαέστρου στην Opéra National των Παρισίων, όπου έμεινε για τέσσερις σεζόν και στη συνέχεια έγινε βοηθός του Sir Simon Rattle στο περιώνυμο Glyndebourne Festival.

Ο Γιάννης Πουσπουρίκας είναι γνωστός και για την αγάπη του για το κλασικό ρεπερτόριο, αλλά και για τις συγκλονιστικές ερμηνείες του στο σύγχρονο ρεπερτόριο. Έχει εργαστεί σε θέατρα όπως Orchestre National της Λυών, Huisdirigent στην Όπερα της Φλάνδρας και στο Aalto Theater του Έσεν, όπου διηύθυνε περίπου 60 παραγωγές ανά σεζόν, μεταξύ

Hajrullah Syla

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΧΟΡΩΔΙΑΣ

Το 2014 ο Syla ολοκλήρωσε τις σπουδές του στη σύνθεση με τον Mendi Mengjiqi στο Πανεπιστήμιο της Πρίστινα και το 2017 ολοκλήρωσε τις σπουδές του στη διεύθυνση ορχήστρας με τον Bajar Berisha στο ίδιο Πανεπιστήμιο. Έχει εμφανιστεί ως συνθέτης και ως μαέστρος σε διάφορες χώρες όπως: Κόσοβο, Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Βουλγαρία, Τουρκία, Βέλγιο, Λιθουανία, Μεγάλη Βρετανία, ΗΠΑ κ.α. Έχει επίσης εμφανιστεί ως μαέστρος με διάφορες ορχήστρες όπως: Φιλαρμονική Κοσσυφοπεδίου, Ορχήστρα Νέων του Κοσσυφοπεδίου, Ορχήστρα Δωματίου «Rexho Mulliqi», Ορχήστρα Εγχόρδων «Tadenus» κ.α.

Τον Φεβρουάριο του 2021 ο Syla πραγματοποίησε μια πολύ επιτυχημένη συναυλία με το Φωνητικό Σύνολο της Φιλαρμονικής του Κοσσυφοπεδίου, όπου μετά από αυτή την παράσταση έλαβε πρόσκληση από τους επιλογείς του περιώνυμου φεστιβάλ «Ohrid Summer», που φέτος διοργανώθηκε για 61η φορά.

Ο Syla έχει βραβευθεί πολλάκις εντός και εκτός συνόρων, όπως από το Υπουργείο Πολιτισμού του Κοσσυφοπεδίου, στη Λιθουανία και την Druskojanija (2018), ενώ το 2015 ήταν ο νικητής των Auditions του Βερολίνου που διοργάνωσε η Spectrum Concerts, όπου το 2016 δύο από τα έργα του Syla παρουσιάστηκαν στο Berliner Kammermusiksaal.

Έχει πραγματοποιήσει masterclasses με γνωστούς μαέστρους όπως: Toshio Yanagisawa, Rene Gulikers, John Armstrong, Nathalie Marin κ.α, ενώ έχει συμμετάσχει επίσης στο ACDA Conference στις ΗΠΑ, το EAS Conference στη Λιθουανία και έχει λάβει δύο υποτροφίες από το MM-University των ΗΠΑ.

Το 2018 ο Syla ίδρυσε το φεστιβάλ φωνητικής μουσικής PriVocalFest, το οποίο είναι το μοναδικό φεστιβάλ αφιερωμένο στη φωνητική μουσική στο Κοσσυφοπέδιο. Το 2012 σχημάτισε το φωνητικό σύνολο Attacca, αποτελούμενο από 16 τραγουδιστές. Από το 2012 εργάζεται ως βοηθός μαέστρος στη Φιλαρμονική του Κοσσυφοπεδίου και από το 2013 διδάσκει στο Μουσικό Σχολείο Prenk Jakova στη Γκιάκοβα. Τέλος, από το 2019 ο Σύλα είναι μέλος της Ορχήστρας Πνευστών των Σωμάτων Ασφαλείας του Κοσσυφοπεδίου.

Μαίρη Κωνσταντινίδου

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΧΟΡΩΔΙΑΣ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και είναι απόφοιτος του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης των τάξεων πιάνου της κας Καλαϊτζή και ανώτερων θεωρητικών του κ. Μιμίκου.

Σπούδασε Διεύθυνση με τους κ.κ. Αγραφιώτη, Erdei και Titner στην Ελλάδα, Ουγγαρία και Αγγλία αντίστοιχα.

Συνεργάστηκε με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, Λυρική Σκηνή Αθηνών, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Όπερα Θεσσαλονίκης, Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Θεσσαλονίκης, Φιλαρμόνια Ορχήστρα Αθηνών, τις ξένες ορχήστρες του Κέμνιτς, Πράγας, Ουαλλίας, Άγκυρας, Βεσφραλίας, Ρουμανίας καθώς και με τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης και Αθηνών και το Ελληνικό Φεστιβάλ σε 25 Οπερατικές παραγωγές και 50 Ορατόρια.

Εμφανίστηκε ως πιανίστα στη Νέα Υόρκη και Τορόντο σε συναυλίες Μουσικής Δωματίου, εκπροσώπησε τον Δήμο Θεσσαλονίκης στην Μπιενάλε Νέων Καλλιτεχνών στην Βαρκελώνη και έχει ηχογραφήσει για το τρίτο πρόγραμμα και την ΕΡΤ 3.

Έχει διευθύνει σε Πράγα, Βουδαπέστη, Ρώμη, Φλωρεντία, Βενετία, Κωνσταντινούπολη, Λονδίνο, Αγία Πετρούπολη, Βιέννη, Σάλτσμπουργκ, Στοκχόλμη, Τάμπερε, Ελσίνκι, Σαν Σεμπαστιάν και Μπιλμπάο.

Έχει τιμηθεί με το Β' Βραβείο Διαγωνισμού Νέων Μαέστρων της Πράγας και έχει αποσπάσει Χρυσά, Αργυρά και Χάλκινα Μετάλλια καθώς και της καλύτερης Ελληνικής Χορωδίας στους Διεθνείς Διαγωνισμούς των Αθηνών, Langollen, Ρώμης και Τάμπερε.

Επί σειρά ετών διηύθυνε τις Χορωδίες Θερμαϊκός, Αποφοίτων Ανατόλια, Μουσικού Κολλεγίου, Νέου Ωδείου, Ωδείου Φ. Νάκας, North College και Κρατικού Ωδείου.

Ως προσκεκλημένη Μαέστρος διηύθυνε τις Χορωδίες της Λυρικής Σκηνής Αθηνών, της Ρόδου, της Σόφιας, Urpsala, του Χορωδιακού Φεστιβάλ Σάλτσμπουργκ και της Θερινής Ακαδημίας της Πράγας.

Διευθύνει την Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης την οποία και ίδρυσε.

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΧΩΡΩΔΙΑ ΚΟΣΣΟΒΟΥ

Η ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΧΩΡΩΔΙΑ ΚΟΣΣΟΒΟΥ είναι ένα επαγγελματικό σύνολο με 50 μέλη, που συνεχίζει το έργο της Επαγγελματικής Χωρωδίας της Ραδιοφωνικής Τηλεόρασης της Πρίστινα, μιας γνωστής χωρωδίας τη δεκαετία του '80 υπό τη διεύθυνση του μαέστρου Rafet Rudi. Υπό τη δική του διεύθυνση η χωρωδία είχε επιτυχημένες και σημαντικές παρουσιάσεις στο Κοσσυφοπέδιο και στο εξωτερικό. Χάρη σε αυτόν, η χωρωδία είναι προσανατολισμένη στη σύγχρονη χωρωδιακή λογοτεχνία, καθώς και στη χωρωδιακή πολυφωνία της εποχής της Αναγέννησης και του Μπαρόκ.

Το έργο της χωρωδίας σταμάτησε λόγω βίας στις αρχές της δεκαετίας του '90, ενώ η χωρωδία ανασυστάθηκε το 2003, αλλά αυτή τη φορά ως μέρος της Φιλαρμονικής του Κοσσυφοπεδίου. Με τη δραστηριότητά της η χωρωδία έχει αναπτύξει επίσης τη συνέχιση της παράδοσης του χωρωδιακού τραγουδιού στο Κοσσυφοπέδιο, που υπάρχει στη χώρα από το 1945. Το ρεπερτόριο της Φιλαρμονικής Χωρωδίας του Κοσσυφοπεδίου περιλαμβάνει έργα διαφορετικών εποχών στο στυλ, ξεκινώντας από έργα παλαιών δασκάλων της φωνητικής μουσικής (C. Monteverdi, T. Morley, J. Arcadelt, L. Marenzio) μέχρι έργα γνωστών συνθετών της μοντέρνας και της σύγχρονης λογοτεχνίας (B. Britten, A. Part, G. Ligeti, E. Whitacre κ.ά.). Βασικό μέρος του ρεπερτορίου της Χωρωδίας

αποτελούν έργα Αλβανών και Κοσσοβάρων συνθετών.

Η χωρωδία έχει τακτικές εμφανίσεις με τις a cappella συναυλίες της στην Κροατία, την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία, ενώ στις 3 Σεπτεμβρίου 2016 η Φιλαρμονική Χωρωδία του Κοσσυφοπεδίου τραγούδησε σε μια συναυλία προς τιμήν της Μπτέρας Τερέζας στο Βατικανό, ενόψει της αγιοποίησης της μοναχής. Αυτή ήταν μια ιδιαίτερη περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η οικογένεια της Μπτέρας Τερέζας κατάγεται από το Πρίζρεν, μια πόλη με πλούσια πολιτιστική κληρονομιά στο νότιο Κοσσυφοπέδιο.

Η χωρωδία συνεργάζεται επίσης με προσκεκλημένους μαέστρους, όπως μεταξύ άλλων οι Eriks Ešenvalds, Marko Vatovec, Damijan Mocnik, Baki Jashari, Μαίρη Κωνσταντινίδου, Fernando L. Briones και Marcio da Silva.

ΜΙΚΤΗ ΧΩΡΩΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η «Μικτή Χωρωδία Θεσσαλονίκης» αποτελεί συνέχεια της «Χωρωδίας Θεσσαλονίκης» η οποία ιδρύθηκε το 1987 και αποτελείται από σπουδαστές και αποφοίτους Ανώτερων και Ανώτατων Μουσικών Σχολών.

Στο ευρύτατο ρεπερτόριό της περιλαμβάνονται έργα Αναγέννησης, Κλασικής και Ρομαντικής περιόδου, Ορατόρια, Όπερες, Musicals, έργα σύγχρονων Ελλήνων και ξένων Συνθετών, καθώς και πρώτες εκτελέσεις έργων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Έχει εμφανιστεί κατ'επανάληψη στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στη Λυρική Σκηνή και στο Ίδρυμα Νιάρχος, στο Ηρώδειο, στις Διεθνείς Μουσικές Ημέρες και το Ελληνικό Φεστιβάλ, στις Πολιτιστικές

Πρωτεύουσες Θεσσαλονίκης, Πάτρας και Πράγας, σε πολλές ελληνικές πόλεις όπως και σε Κωνσταντινούπολη, Ισπανία, Βιέννη, Βουδαπέστη, Πράγα, Ουαλία, Λονδίνο, Φινλανδία, Μόναχο, Αρχαία Έφεσσο, Ρώμη και Αγία Πετρούπολη.

Έχει διακριθεί στους διεθνείς διαγωνισμούς Αθηνών, Langollen, Ρώμης και Tampere με Χρυσά, Αργυρά και Χάλκινα μετάλλια καθώς και με το μετάλλιο Καλύτερης Ελληνικής Χωρωδίας.

Συμπράττει επί σειρά ετών με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης, το Κέντρο Πολιτισμού Κ. Μακεδονίας, την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Ορχήστρα της ΕΡΤ, την Φιλαρμονία Ορχήστρα Αθηνών, την Εταιρεία Λυρικού Θεάτρου Ελλάδος, τις ορχήστρες Πράγας, Σόφιας, Κέμνιτς, Βεσπάλιας, Ρουμανίας, Ουαλίας και Άγκυρας.

Με 25 ολόκληρες όπερες στις σκηνές του Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης, Όπερας Θεσσαλονίκης και Ηρώδειου, με πάνω από 50 Ορατόρια και Λειτουργίες έχει συνεργαστεί με 55 Μαέστρους και 28 Σκηνοθέτες Έλληνες και ξένους.

Με πάνω από 250 έργα a cappella και πολλές πρώτες εκτελέσεις σύγχρονων Ελλήνων Συνθετών, όπως, Λιάλιος, Αδάμης, Αστρονίδης, Πετριδής, Σαμαράς, Καρατζιάς, Λαζαρίδης, έχει πάνω από 600 συναυλίες και παραστάσεις στο ενεργητικό της.

Την Χωρωδία, από την ίδρυσή της, διευθύνει η Μαίρη Κωνσταντινίδου.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης αποτελεί τον σημαντικότερο και ιστορικότερο φορέα συμφωνικής μουσικής στη Βόρεια Ελλάδα και έναν από τους μεζόνες πολιτιστικούς οργανισμούς της χώρας. Ιδρύθηκε το 1959 από τον σπουδαίο συνθέτη και αρχιμουσικό Σόλωνα Μιχαηλίδη και σήμερα το καλλιτεχνικό δυναμικό της ανέρχεται σε 118 μουσικούς.

Με δεδομένο την δημόσιο χαρακτήρα της, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης υπηρετεί την υψηλής ποιότητας μουσική δημιουργία και διασφαλίζει την πρόσβαση των πολιτών σε αυτήν μέσα από μία ποικιλία δράσεων που συμπεριλαμβάνει συμπράξεις με κορυφαίους καλλιτέχνες της Ελλάδας και του κόσμου, στήριξη της ελληνικής μουσικής δημιουργίας και των ταλαντούχων νέων Ελλήνων μουσικών, αλλά και πλήθος εκπαιδευτικών και κοινωνικών προγραμμάτων.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι το συμφωνικό σχήμα της χώρας με τη σημαντικότερη διεθνή δισκογραφική παρουσία, ηχογραφώντας συστηματικά με παγκόσμιας ακτινοβολίας εταιρείες, όπως η EMI, η BIS και η NAXOS. Οι ηχογραφήσεις της έχουν λάβει βραβεία και διθυραμβικές κριτικές σε όλο τον κόσμο, καθιστώντας την Κ.Ο.Θ. πρέσβειρα του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής μουσικής δημιουργίας στο εξωτερικό.

Η διεθνής παρουσία της Κ.Ο.Θ. περιλαμβάνει και επιτυχημένες εμφανίσεις σε Βερολίνο, Μόναχο, Πεκίνο, Πράγα, Βαλένθια, Φλωρεντία, Πιστόια, Μασσαλία, Στρασβούργο, Κλερμόν Φεράν και Κύπρο, ενώ στον κατάλογο των καλλιτεχνών που έχουν συμπράξει μαζί της συμπεριλαμβάνονται οι L. Pavarotti, P. Domingo, J. Carreras, A. Khachaturian, M. Rostropovich, V. Ashkenazy, M. Shostakovich, A. Ciccolini, I. Pogorelich, L. Kogan, S. Accardo, G. Shaham, P. Badura-Skoda, N. Gutman, M. Maisky, A. Desplat, M. Nyman, I. Gillan, J. Anderson, M. Alvarez, P. Gallois, Οδ. Δημητριάδης, Λ. Καβάκος, κ.ά.

Σημαντικές προσωπικότητες της ελληνικής μουσικής έχουν αναλάβει την διεύθυνση της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, με πρώτο τον ιδρυτή της Σόλωνα Μιχαηλίδη και στη συνέχεια τους Γιώργο Θυμή, Άλκη Μπαλτά, Κάρολο Τρικολίδη, Κοσμά Γαλιλαία, Κωνσταντίνο Πατσαλίδη, Λεωνίδα Καβάκο, Μίκην Μιχαηλίδη, Μύρωνα Μιχαηλίδη, Αλέξανδρο Μυράτ, Γεώργιο Βράνο και Ζωή Τσόκανου. Σημερινός διευθυντής της Κ.Ο.Θ. είναι ο Σίμος Παπάνας.

www.tssso.gr

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Α' ΒΙΟΛΙΑ

Εξάρχοντες

Σίμος Παπάνας
Αντώνης Σουσαμολου

Κορυφαίοι Α'

Γιώργος Πετρόπουλος
Θοδωρής Πατσαλίδης

Tutti

Εύη Δελφινόπουλου
Άκης Αρχοντής
Γκρέτα Παπά
Μαρία Σπανού
Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Γιώργος Γαρυφαλλάς
Έκτορας Λάππας
Στράτος Κακάμπουρας
Κωνσταντίνος Καμπάντας
Κωνσταντίνος Παυλάκος
Ευαγγελία Χατζηπέτρου

Β' ΒΙΟΛΙΑ

Κορυφαίοι Α'

Ανθούλα Τζίμα
Ανδρέας Παπανικολάου

Κορυφαίοι Β'

Αλκέτας Τζιαφέρης
Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Tutti

Μίμης Τοπσιδης
Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Μαρία Εκλεκτού
Γιώργος Κουγιουμτζόγλου
Μιγκέλ Μιχαηλίδης
Ίγκορ Σελαμαζιζίδης
Ίγγα Συμονίδου
Αναστασία Μισυρλή
Νίκος Τσανακάς
Ιρέν Τοπούρια

ΒΙΟΛΕΣ

Κορυφαίοι Α'

Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι Β'

Αντώνης Πορίχης
Αλεξάνδρα Βόλτσιτς

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν
Δημοσθένης Φωτιάδης
Παύλος Μεταξάς
Αθανάσιος Σουργκούνης
Ρενάτο Δαμονίτσα

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Κορυφαίοι Α'

Απόστολος Χανδράκης
Ντιμίτρι Γκουντίμοβ
Βασίλης Σαΐτης

Κορυφαίοι Β'

Λίλα Μανώλα

Tutti

Δημήτρης Πολυζωΐδης
Γιάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας
Μαρία Ανισέγκου
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπιτς
Μυρτώ Ταλακούδη

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Κορυφαίοι Α'

Χαράλαμπος Χειμαριός
Ντίμιταρ Ιβάνοφ

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Μιχάλης Σαπουντζής
Γιώργος Πολυχρονιάδης
Κωνσταντίνος Μάνος
Ευθύμιος-Θεοφάνης Τηλιγάδας

ΦΛΑΟΥΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Νικόλαος Δημόπουλος
Όθωνας Γκόγκας

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Ανισέγκος
Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ
Παναγιώτης Κουγιουμτζόγλου

Tutti

Πέτρος Μαυρομάτης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης

Κορυφαίοι Β'

Αλέξανδρος Σταυρίδης
Αλέξανδρος Μιχαηλίδης

Tutti

Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Γιώργος Πολίτης
Κωνσταντίνος Βαβάλας

Κορυφαίοι Β'

Μαρία Πουλιούδη
Ρέα Πικίου

Tutti

Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Κορυφαίοι Α'

Τραϊανός Ελευθεριάδης
Τραϊανός Παπαδόπουλος

Κορυφαίοι Β'

Παντελής Φειζός

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος
Ελευθέριος Γκρούνης
Άγγελος Κοσκινάς
Ανδριάντα Σους

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Κορυφαίοι Α'

Γρηγόρης Νέτσκας
Δημήτρης Γκόγκας

Κορυφαίοι Β'

Γιώργος Λασκαρίδης

Tutti

Δημήτρης Κουρατζίνος
Κωνσταντίνος Γκιαβούρης

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Κορυφαίοι Α'

Φιλήμων Στεφανίδης
Αθανάσιος Ντώνης

Κορυφαίοι Β'

Γιώργος Κόκκορας
Σπύρος Βέργης

ΤΟΥΜΠΑ

Κορυφαίοι Β'

Παύλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Βίττης
Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κορυφαίοι Β'

Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος
Παναγιώτ Καραμούζη

Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης

ΑΡΠΑ

Κορυφαίοι Α'

Κατερίνα Γίμα

ΠΙΑΝΟ

Κορυφαίοι Α'

Μαριλένα Λιακοπούλου

ΕΦΟΡΟΣ Κ.Ο.Θ.

Ελένη Μπουλασίκη

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΦΟΡΟΣ Κ.Ο.Θ.

Ανδρέας Παπανικολάου

ΣΤΑΒΑΤ ΜΑΤΕΡ (ΣΤΑΘΗΚΕ Η ΜΗΤΕΡΑ)

Στάθηκε η Μητέρα κλαίγοντας
δίπλα στο Σταυρό, όπου κρέμονταν ο Υιός της.

Την ψυχή της που σπάραζε θρηνώντας,
διαπέρασε μία ρομφαία, με συμπόνοια και με θλίψη.

Ω, πόσο λυπημένη και ταλαιπωρημένη
έμοιαζε αυτή η ευλογημένη Μητέρα του μονογενοῦς!

Θρηνούσε και υπέφερε η ευσεβής Μητέρα
κοιτώντας το μαρτύριο του ένδοξου Τέκνου της.

Ποιος άνθρωπος δεν θα έκλαιγε,
βλέποντας τη Μητέρα του Χριστού σε τέτοια αγωνία;

Ποιος θα μπορούσε να μην δείξει συμπόνοια,
βλέποντας τη Μητέρα του Χριστού να υποφέρει μαζί
με τον Υιό της;

Για τις αμαρτίες του λαού Του
είδε τον Ιησού να βασανίζεται και να υποβάλλεται σε
μαστίγωμα.

Είδε το γλυκό απόγονό της να ξεψυχά,
εγκαταλελειμμένος, καθώς παρέδιδε το πνεύμα Του.

Ω, Μητέρα, πηγή της αγάπης, κάνε με να νιώσω
τη δύναμη της θλίψης, για να μπορέσω να θρηνήσω μαζί Σου.

Κάνε την καρδιά μου να καεί από αγάπη
για τον Χριστό τον Κύριό μου, ώστε να μπορέσω να Τον
ευαρεστήσω.

Αγία Μητέρα, κάνε οι πληγές του Εσταυρωμένου
να καταλήξουν βαθιά μέσα στην καρδιά μου.

Αυτές Του πληγωμένου σου Υιού, που καταδέχτηκε
να υποφέρει για μένα, είθε να μπορέσω να μοιραστώ τον
πόνο Του.

Επίτρεψέ μου να κλάψω ειλικρινά μαζί σου,
θρηνώντας τον Εσταυρωμένο, για όσο ζω.

Να σταθώ δίπλα στο Σταυρό μαζί σου,
να σε συντροφεύσω στο θρήνο σου, αυτό επιθυμώ.

Εκλεκτή Παρθένε όλων των παρθένων,
μην είσαι πικραμένη μαζί μου, άσε με να κλάψω μετά σου.

Βοήθησέ με να βαστάξω το θάνατο του Χριστού,
να μοιραστώ τα Πάθη Του, να τιμώ παντοτινά τα τραύματά Του.

Άσε με να πληγωθώ με τις πληγές Του,
δώσε να μεθύσω από το Αίμα του Υιού σου
στο Σταυρό.

Παρελθέτω απ' εμού τις φλόγες του
θανάτου Παρθένε,
είθε να με υπερασπιστείς την Ημέρα της Κρίσεως.

Χριστέ μου, όταν έρθει η ώρα του θανάτου μου, ευλόγησε
να λάβω το στεφάνι της νίκης μέσω της Μητρός σου.

Όταν το σώμα μου πεθάνει, χάρισε στη ψυχή μου
την αιώνια δόξα του Παραδείσου. Αμήν!

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΔΙΚΗ ΣΑΣ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ!

Ελεύθερη μετάφραση στα ελληνικά:
Νίκος Κυριακού